7/3762

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI : B.02.0.001/01- 7879
KONU : 7/3762-7453 esas sayılı
Yazılı Soru Önergesi

12 / 11/2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 14.10.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3762-7453/23901 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin ŞİRİN tarafından tevcih edilen 7/3762-7453 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu Başkanlığı'nın 12.11.2004 tarih ve TMSF.BHI.223/42799 sayılı yazısı ilişiktedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER :
EK-1: TMSF Kurulu Başkanlığı'nın 12.11.2004 tarih ve 42799 sayılı yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

7/3762

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

SAYI : TMSF.BHI.223/ 42499 12/11/2004
KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞI ve
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI'NA
(Sn. Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER)

İLGİ: a-) 14/10/2004 tarih ve B.02.0.001/01-7497 7/3762 sayılı yazınız.
b-) 18/10/2004 tarih ve B.02.0.001/01-7508 7/3767 sayılı yazınız.
c-) 18/10/2004 tarih ve B.02.0.001/01-7508 7/3768 sayılı yazınız.

İlgi (a) da kayıtlı yazınız ekinde yeralan İstanbul Milletvekili Emin Şirin'in soru önergesinde cevaplanması talep edilen sorulara ilişkin Kurumumuzun görüşleri ve konu ile ilgili bilgiler aşağıda değerlendirmelerinize sunulmaktadır.

1) T. İmar Bankası T.A.Ş.'nin en son 25.06.2003 tarihinde düzenlediği ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile diğer ve resmi kurumlara gönderdiği, ancak müşteri dağılımına ilişkin alt hesapları içermeyen bir günlük özet bilançosu ile Merkez Yatırım ve Ticaret A.Ş.'den mali polis marifetiyle elde edilen 03.07.2003 tarihli müşteri listelerine göre ve T. İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı 03.07.2003 tarihinde geçerli TCMB döviz alış kurları ile hesaplanan mevduat toplamlarının karşılaştırılması sonucunda; 25.06.2003 tarihinde resmi mercilere bildirilen toplam mevduatının 753.544 milyar TL olmasına karşın, 03.07.2003 tarihindeki toplam mevduatının 8.443.802 milyar TL olduğu ortaya çıkmıştır.

5021 sayılı Kanun ile 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı esasları çerçevesinde ve T.C. Ziraat Bankası ile TMSF arasında düzenlenen 14.01.2004 tarihli ek protokol uyarınca, hesap mutabakat ve incelemesi tamamlanan tasarruf mevduatı hak sahiplerine ödenmek üzere; toplam 7.924.366 milyar TL TC Ziraat Bankası A.Ş.'ne aktarılmıştır. Tahakkuk eden faizlerden yapılan stopaj toplamı olan 29.865 milyar TL.nın ilavesiyle, Fon'dan çıkan kaynak tutarı 7.954.231 milyar TL'na ulaşmıştır. Bu kaynağın 03.07.2003 tarihli TCMB Döviz Alış kuru (1 USD=1.397.070.-TL) üzerinden karşılığı 5.693.509.273 USD olmaktadır.

Bunun dışında, eksik beyan edilen gelir vergisi stopaj ve fon payları konusunda Hesap Uzmanları tarafından yapılan vergi inceleme raporlarına istinaden, 31.07.2004 tarihi itibarıyla T. İmar Bankası T.A.Ş.'nin 163 şubesine 8.228 adet vergi/ceza ihbarnamesi gönderilmiş ve 10.09.2004 tarihi itibarıyla tebligat yapılan vergi aslı ve gecikme faizi tutarı 5.539 trilyon TL'na ulaşmıştır.

2004 yılında Banka'ya tebliğ edilen vergi ihbarnamelerine ait 4.859 trilyon TL ayrıca giderleştirilmiş ve Boğaziçi Kurumlar Vergi Dairesi'nin 09.10.2003 tarihli ihtiyati haciz tutarı 6.541 trilyon TL ile 31.07.2004 tarihli bilançoda giderleştirilmiş tutar olan 4.859 trilyon TL arasındaki fark olan 1.682 trilyon TL içinde ihtiyatlılık prensibi çerçevesinde 31.07.2004 bilançosunda 6.541 trilyon TL. karşılık ayrılmak suretiyle Bankanın bilanço kayıtlarına alınmıştır. Söz konusu vergi borcu TMSF'nin yükümlülüğünde olmamakla birlikte, T. İmar Bankası T.A.Ş.'nin Kamuya olan borcunu ifade etmektedir.

7/3762

Mevduatın skont bazında azaltılmak suretiyle resmi makamlara düşük gösterilmesi, off-shore mevduatın yurt içi mevduata dönüştürülmesi, açığa yapılan DİBS satış işlemleri ve mevduat faizlerinden yapılan vergi ve fon payı kesintilerinin düşük beyan edilmesinden kaynaklanan vergi borcu v.b. işlemler nedeniyle, 31.07.2004 tarihli bilançoda zarar toplamı 16.822 trilyon TL olarak gözükmektedir. Bu rakamın, 03.07.2003 tarihli TCMB Dolar Alış kuru (1.397.070) üzerinden karşılığı ise 12.040.914.199 USD'dır.

2-) Pamukbank T.A.Ş.'nin yönetim ve denetimi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 18.06.2002 tarih 742 sayılı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF) 19.06.2002 tarihli 403 sayılı kararları ile Fona devredilmiş olup, Bankalar Kanunu'na göre kuruculardа aranan nitelikleri kaybeden Çukurova Grubunun, YKB'deki hisselerini %10'un altına düşürmesi gereği ortaya çıkmıştır.

Çukurova Grubu ile Grubun Pamukbank'a ve YKB'ye olan borçlarının tespiti kapsamında bir problem ve mutabakatsızlık yaşanmamış, ayrıca yapılan borç tasfiyesi sözleşmeleri kapsamında gerekli teminatlar da tesis edildiğinden (Hisse rehinleri, kefaletler ve ipotekler), ayrıca Grubun iletişim firması olan Turkcell ile basın yayın organları gibi kuruluşlarına el konulması sözkonusu olmamaktadır.

3-) İstanbul 8.Asliye Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı'nın devam eden İmar Bankası davası kapsamında mahkemeye mevduat ve off-shore hesapları ve Hazine Bonosu satışı ile ilgili 24.09.2004 tarihli iki adet bilirkişi raporu sunulmuştur. Raporların herbirinde İmar Bankası T.A.Ş.'de meydana gelen zarar, bu zararın sorumlularca karşılanıp karşılanmadığı, zarara sebep olan ilgililerin sorumluluklarının tespiti hususları değerlendirilmiştir.

4-) Uzan Grubu'nu temsilen ve bu Grup adına TMSF'ye yapılmış doğrudan bir borç ödeme teklifi bulunmamaktadır. Ancak, İmar Bankası'nın mevduat kabul etme ve bankacılık yapma yetkisinin kaldırıldığı 03/07/2003 tarihinden sonra çıkarılan 4969 Sayılı Kanunun Geçici 2. maddesi ve 5020 Sayılı Kanun ile değişik 4389 Sayılı Bankalar Kanununun ilgili maddeleri ile Kemal Uzan'ın oğlu olması sıfatıyla hakkında 6183 Sayılı Kanun uyarınca takibata geçilmiş olması gerekçe gösterilerek Cem Cengiz UZAN vekili Av.Şaylan ÇIĞGIN imzasıyla 07/09/2004 tarihli bir teklif sunulmuştur.

Sözkonusu teklifte, TMSF tarafından olmazsa olmaz koşullar olarak ileri sürülen;

1. Toplam Fon alacağının asgari yarısı kadar peşinat verilmesi,

2. Bakiye tutarının, Fon'un uygun göreceği şekil ve şartlarda teminatandırılması,

3. Çukurova ve Kepez ile ilgili olarak Enerji Bakanlığı ile Uzan Grubu arasında süren iptal davaları ile tazminat davalarının Fon alacakları ile ilgilendirilmemesi ve Fon alacaklarının bir kısmının veya tamamının Enerji Bakanlığından tahsil edilmesi yolunda öneri getirilmemesi,

4. Fon alacakları tamamen tahsil edilmeden şirketlerin yönetim ve denetimlerinin devrinin talep edilmemesi,

7/3762

5. Fon alacaklarının ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumlu olan kişilerin tesbiti, Fon'a bildirilmesi ve kayıtsız şartsız borcu kabul etmeleri hususunda Uzan Grubu tarafından destek verilmesi

konularında Uzan Grubu tarafından hiçbir somut öneri Fon'a sunulmadığından görüşmelerde ilerleme kaydedilememiş ve ciddiyetten uzak anlaşma önerileri sebebiyle anlaşma için altyapı oluşturulamamıştır.

Ayrıca, teklifin yalnızca Cem Cengiz UZAN tarafından verilmiş olması, bankanın diğer hakim ortaklarınca bu yönde ortaya konulmuş bir irade olmaması, borcun teminatlarının somut olarak gösterilmemiş olması, peşinat olarak devri öngörülen Fona hacizli gayrımenkullerin teklif edilen değerden hayli düşük değerde olması, teklifin nakit ödeme içermemesi ve en önemlisi, müştereken ve müteselsilen imza edeceği belirtilen, teminat olarak varlıkları teklif edilen kişi veya kişilerden bu yönde bir öneri olmadığı da dikkate alındığında verilen telifin ciddiyetten uzak olduğu görülmektedir.

Uzan Grubuyla yapılan muhtelif görüşmelerde, TMSF'ye yapılacak tekliflerde, TMSF'nin olmazsa olmaz şartlar olarak ortaya koymuş olduğu hususların karşılanması gerektiği, bu şartları karşılamayan tekliflerin ciddiyetten uzak teklifler olarak değerlendirileceği ve nihai borç ödeme görüşmelerine geçilemeyeceği belirtilmiştir.

İlgi (b) de kayıtlı yazınız ekinde yeralan İstanbul Milletvekili Emin Şirin'in soru önergesinde cevaplanması talep edilen sorulara ilişkin Kurumumuzun görüşleri ve konu ile ilgili bilgiler aşağıda değerlendirmelerinize sunulmaktadır.

1-) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, batık bankalardan kaynaklanan kamu alacaklarının tahsili için başta banka hakim ortakları olmak üzere, kurumsal ve bireysel binlerce borçlu ile muhatap olmaktadır. Özellikle sayıları binlerle ifade edilebilecek kurumsal ve bireysel borçlular zaman zaman telefonla veya mektupla tehditlerde bulunmaktadırlar.

İmar Bankası'nın mevduat kabul etme ve bankacılık yapma yetkisinin kaldırıldığı 03/07/2003 tarihinden sonra çıkarılan 4969 Sayılı Kanunun Geçici 2. maddesi ve 5020 Sayılı Kanun ile değişik 4389 Sayılı Bankalar Kanununun ilgili maddeleri ile Kemal Uzan'ın oğlu olması sıfatıyla hakkında 6183 Sayılı Kanun uyarınca takibata geçilmiş olması sebebiyle Cem Cengiz UZAN da Fon'a görüşme yapmak üzere gelmiştir. Basına yansıdığı gibi "TMSF binasına silahla gelen borçlu" Uzan Grubu adına geldiğini söyleyen Cem Cengiz Uzan'dır.

2-) "TMSF binasına gelerek Ahmet Ertürk'ü tehdit eden şahıslar hakkında" şahsa yönelik bir tehdit sözkonusu olduğu için Fon tarafından kurumsal bir suç duyurusunda bulunulmamıştır.

İlgi (c) de kayıtlı yazınız ekinde yeralan İstanbul Milletvekili Emin Şirin'in soru önergesinde cevaplanması talep edilen sorulara ilişkin Kurumumuzun görüşleri ve konu ile ilgili bilgiler aşağıda değerlendirmelerinize sunulmaktadır.

1) T. İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde tespit edilen 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile 4389 sayılı Bankalar Kanunu uyarınca banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tabi tasarruf mevduatı tutarı ile Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasındaki fark bulunduğunun tespit edilmesi üzerine, sözkonusu farkın takip ve tahsilini teminen, 4969 sayılı kanunun geçici

7/3762

2. maddesinin 2 numaralı fıkrasındaki, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 ve 15 inci maddelerinde yer alan hükümler dahilinde takip ve tahsiline Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından karar verilebileceği hükmü çerçevesinde, Fon kurulunun 13.02.2004 tarih ve 13 sayılı kararı ile, Fonun alacaklarının tahsili bakımından yararlı ve zorunlu olması sebebiyle, yoğun bir şekilde malvarlığını Fonun alacağını tahsil etmesini engelleyecek biçimde hileli ve kanun dışı yollarla kaçırma fiillerini gerçekleştiren Uzan Grubu Şirketlerinin yönetim ve denetim kurulu üyeliklerine atamalar yapılmış ve sözkonusu kararların ittihazında Fonun alacaklarının herhangi bir hak kaybına sebebiyet vermeden tahsili amaçlanmıştır.

Uzan Grubu Şirketlerinin yönetim ve denetiminin Fona geçmesinden bu yana Uzan Grubunu temsilen ve bu Grup adına TMSF'ye yapılmış doğrudan bir borç ödeme teklifi bulunmamaktadır. Ancak, T. İmar Bankası'nın mevduat kabul etme ve bankacılık yapma yetkisinin kaldırıldığı 03/07/2003 tarihinden sonra çıkarılan 4969 Sayılı Kanunun Geçici 2. maddesi ve 5020 Sayılı Kanun ile değişik 4389 Sayılı Bankalar Kanununun ilgili maddeleri ile Kemal Uzan'ın oğlu olması sıfatıyla hakkında 6183 Sayılı Kanun uyarınca takibata geçilmiş olması gerekçe gösterilerek Cem Cengiz UZAN vekili Av. Şaylan ÇIĞGIN imzasıyla 07/09/2004 tarihli bir teklif sunulmuştur.

Teklifin yalnızca Cem Cengiz UZAN vekili Av. Şaylan ÇIĞGIN imzasıyla verilmiş olması, bankanın diğer hakim ortaklarınca bu yönde ortaya konulmuş bir irade olmaması, borcun teminatlarının somut olarak gösterilmemiş olması, peşinat olarak devri öngörülen Fona hacizli gayrımenkullerin teklif edilen değerden hayli düşük değerde olması, teklifin nakit ödeme içermemesi ve en önemlisi, müştereken ve müteselsilen imza edeceği belirtilen, teminat olarak varlıkları teklif edilen kişi veya kişilerden bu yönde bir öneri olmadığı da dikkate alındığında verilen telifin ciddiyetten uzak olduğu görülmektedir.

2) Fon Kurulunun 13.02.2004 tarih ve 13 sayılı kararının iptali talebi ile, Şirketlerde hissedar olduğunu ileri süren davacılar tarafından, İstanbul İdare Mahkemeleri nezdinde, açılan davalarda Sayın Milletvekilinin soru önergesinde yer alan hususlara paralel iddia ve talepler yer almaktadır.

Sözkonusu davalar kapsamında davacıların Fon Kurulu kararının yürütmesinin durdurulması talebi ile ilgili olarak bugüne kadar verilen kararlarda, "2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen şartların gerçekleşmediği, dava dosyasının incelenmesinden anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin REDDİNE" hükmedilmiş ve bu kararlar Bölge İdare Mahkemesi tarafından da uygun bulunmuştur.

Görüldüğü üzere, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından Bankalar Kanunu hükümlerine istinaden tesis edilen işlemlerde, soru önergesindeki iddianın aksine, "kanuna açık aykırılık teşkil eden" bir husus bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Şakir Ercan GÜL
İkinci Başkan